

C. 108. x. S.

Alexandro Stuart armigero
Testimonium Gratitudinis hocce
parvulum, propter Amorem
Libertatis atque Patriæ suæ,
libentissimè offert
Auctor.

C. 108. x. S.

Alexandro Stuart armigero
Testimonium Gratitudinis hocce
parvulum, propter Amorem
Libertatis atque Patriæ suæ,
libentissimè offert
Auctor.

TENTAMEN MEDICUM,

I N A U G U R A L E,

D E

T Y P H O.

Q U O D,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMIſQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

SAMUEL MARTINUS STEPHENSON,

H I B E R N U S.

Prid. Id. Junii, hora locoque solitis.

E D I N B U R G I:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXVI.

TESTAMEN MEDICUM

IN AUGURAT

DE

T. V. P. H. O.

1873

TO THE HONORABLE SENATE OF THE UNITED STATES

IN SENATE, JANUARY 15, 1873.

REPORT OF THE COMMISSIONERS OF THE GENERAL LAND OFFICE

FOR THE YEAR ENDING DECEMBER 31, 1872.

WASHINGTON:

GOVERNMENT PRINTING OFFICE, 1873.

THE COMMISSIONERS OF THE GENERAL LAND OFFICE

AND THE SECRETARY OF THE INTERIOR

TO THE HONORABLE SENATE OF THE UNITED STATES

IN SENATE, JANUARY 15, 1873.

REPORT OF THE COMMISSIONERS OF THE GENERAL LAND OFFICE

FOR THE YEAR ENDING DECEMBER 31, 1872.

WASHINGTON:

GOVERNMENT PRINTING OFFICE, 1873.

MUNDITIARUM

ET

VINI FAUTORIBUS.

MUNDATIUM

VENI FAVORITUS

TENTAMEN MEDICUM,

I N A U G U R A L E,

D E

T Y P H O.

CONVENIT inter eos, qui medicinam latissime excoluerunt, dimidium gentis humanae febribus abripi; horumque maximam partem, praesertim in his regionibus, a typho vitam amisisse. Per classes exercitusque grassatur, nec minus carceres et nosocomia infestat. Periculum, a corporibus hocce morbo correptis, et squalidorum vestimentis, nobis imminet. Nunc effluvia iis exhalita, tantis viribus quandoque pollent, ut vitam animalem puncto temporis extinguant;

A

3

nunc

nunc tam debilia sunt, ut miseri aegroti longo taroque morbo languescant.

Et si res adhuc tenebris quasi involuta manet, et saepe medelam difficillime admittit; attamen conatus investigandi et indagandi hujus morbi symptomata, causas, methodum medendi, et ei occurrendi, nos culpa levabit, quamquam tentamen hoc quibusdam erroribus et mendis inspergeretur.

HISTORIA MORBI.

Obrepat hic morbus vespere, sensatione frigoris; quam subiti, obscuri, et inconstantes horrores, calore alternantes, subsequuntur. Somnus vigiliis interrumpitur, et infomniis minime jucundis perturbatur. Remissione mane consolatur homo; at symptomata omnia eadem, majori impetu, nocte subsequenti recurrunt. Debilitate et lassitudine inusitata, praesertim post motum, aeger afficitur; haud aliter ac fatigatus languescit. Occupationes usitatas fugit; et solitudinem quaerit.

quaerit. Inappetentia et cibi averfatione affligitur. Accedunt etiam nausea et vomitus, vertigo et dolor capitis.

Paucis diebus elapsis, omnia symptomata intenduntur. *Vultus* pallescit et languescit; attamen tantum sensuum acumen est, ut lux et strepitus moleste tollerentur. Sed progressu morbi, sensuum hebetatio saepe talis est, ut vix ullus aut sonus, aut lux percipiantur.

Lingua a statu sano parum mutatur; nisi quod albo et viscido muco, nunc fuscum nunc atrum assumenti colorem, obducatur. In faucibus aphthae saepe erumpunt.

Quanquam *Labia* arescant, lingua subferveat, et in rimas fatiscat, propter sitim aeger raro querelam effundit.

Caput dolore obtuso, vertigine, sensu frigoris, et tinnitu aurium, afficitur; quos mentis anxietas, delirium mite, cito subsequuntur.

Somnus interruptus, nunc inquietus et nunc comatosus; plerique somno penitus expertes sunt; dum alii sopore gravi ita obruntur,

untur, ut quamvis *adstantibus* dormientium speciem referant, sese dormisse negent.

Pulsus parvus, mollis, debilis, plerumque frequens, nonnunquam naturali tardior evadit.

Vultus nunc languescit et pallescit; nunc rubore roseo suffunditur: Ardente capite, et sudore e fronte emanante, reliqua *Cutis* arescit: At sudoribus frigidiusculis nonnunquam aeger liquefcit; dum aurium, narium, et membrorum extremitates frigescent.

Omni *Motu* avertitur; manus et lingua extensa tremunt; tanta est virium prostratio, ut supinus recumbat, in strato decidat, et, si caput pulvinari sublevaretur, deficiente animo, et viribus fractis, collabatur.

Item *Respiratio* difficilis, praecordiorum oppressio, anxietas, et saepe constrictio circa septum transversum sentiuntur.

Appetitu penitus deleta, nausea et vomitus superveniunt. Nunc alvus adstricta, nunc diarrhoea colliquans aegrum laborantem premit.

Urina plerisque pallet, multis limpida, cerevisiam vapidam plerisque refert; sedimentum

mentum nullum deponit; sed nubeculae vel furfuri simile quiddam, in ea fluitare saepe videmus.

Finem versus morbi, manus tremunt; nullum motum voluntarium efficere potest, at digitis assidue in stragulis floccos aeger carpit. Arteriarum pulsus adeo frequens, tremulus, et debilis est, ut numerus comprehendi nequeat: Nunc trepide currit, nunc tarde quasi serpit, omnemque motum amittit. Spiritus luctuosus, cum strepitu et suspirio trahitur, interdum intercipitur. Articulate loqui nequit aeger; vox faucibus haeret. Extremitates frigent, ungues pallent vel livent, sphincteres resolvuntur; foeces et urina, inscio homine, elabuntur. Delirium in coma vertitur, vastis tremoribus et convulsionibus clauditur vita.

Crisi nunc diuturniore, nunc citiore, evanescit morbus; die nempe quarto decimo, decimo septimo, vel vigesimo, ad tricesimum vel quadragesimum interdum protrahitur.

Huic

Huic feбри, diversa nomina, ex specie assumpta, quidam medici dedere; et propter signa ejus externa, *Nervosam*, *Petechialem*, *Malignam*, et *Febrim flavam*, appellaverunt, et in diversis generibus collocarunt. Sed quoniam in febre vulgo dicta nervosa, cum protrahatur, symptomata putredinis inveniuntur, et quoniam effluvia putrida typhum excitent, naturae malignae, ratione hujus veneni virulentiae, et methodus medendi his febribus fere eadem est; ergo has esse varietates, vel saltem species ejusdem generis, concludimus.

Quoties *putredo* in typho magnopere valet, symptomata jam recensita aggravantur, nausea et vomitus asperiores sunt. Sitis inextinguibilis, cum oris amaritudine, acidorumque adest appetentia: Quanquam sanguis missus, superficiem albam, tenuem, et coriaceam ostendit; attamen crassamentum a sero vix separatur, nec firme concrevit; urina, foeces, aliaeque secretiones, sanguine saepe tinguntur, graviterque olent; sanguis ex variis partibus effunditur; petechiae, maculae, et vibices

DE TYPHO.

7

bices se ostendunt, vel cuticula et oculi colorem flavum assumunt.

Febre jam decedente, gangraena partium, quibus decubuit aeger, saepe incidit; glandulaeque variae in suppurationem tendunt; paralyfis etiam, praesertim extremas partes, nonnunquam invadit; amentia quoque per multos menses, post emigrationem febris, aeger saepenumero stupet.

CHARACTER.

Morbus contagiosus; calor parum auctus; pulsus parvus, debilis, plerumque frequens; sensorii functiones plurimum turbatae, vires multum imminutae.

DIAGNOSIS.

Quonquam character et historia supra allata, ad typhum, ab omnibus aliis morbis febrilibus

febrilibus distinguendum sufficiant; attamen, quia frigus haud raro inter causas typhi remotas est, et synocham saepe excitat; unus aut alter, vel uterque morbus, potest in eodem existere aegroto, prout frigus aut contagio in febre inducenda praevaluit; et quoniam medendi methodus in priore, non solum ab ea discrepat, quae alteri convenit, sed ei in plurimis plane repugnat; distinguere ergo, non solum inter hasce duas febres, sed quatenus una vel altera in systemate praepollet, maximi momenti est: ne, dum medicamentis utimur ad unam arcedam, addamus vires alteri praeter spem insuperabiles.

SYNOCHA vere invadit, et frequentissime in plagis frigidis; plethoricis atque robustis fere incidit. Subito adoritur, haud magno languore, aut prostratione appetitus vel virium praecedente, non ex contagione sed frigore pervenit. Horrorem breviorum haud pernotabilem, sed frequentius recurrentem, major subsequitur calor, ac faciei rubedo. In progressu morbi, remissiones vix observantur. Caput dolore laborat

laborat acuto, qui ligatura circumducta mitigatur; vehemens est arteriarum temporalium pulsatio. Pulsus frequens, validus, durus, et plenior post venae sectionem devenit. Sanguis in vas profundum missus, et jam concretus, tunica alba operitur; separato sero et crassamento, hoc firmiter cohaeret.

Lingua et faucibus aridis et subservidis, propter sitim aeger saepissime querelam effundit; appetentia cibi haud magnopere imminuitur; anorexiam raro nausea et vomitus comitantur; alvus adstricta est; urina rubra, nullum in initio sedimentum deponit. Duratio hujus brevis, et aliqua evacuatione notabili terminatur, ut haemorrhagio vel sudore, et tunc sedimentum urina deponit copiosum.

CAUSÆ REMOTÆ.

Typhum esse morbum contagiosum, ab optimis auctoribus et usu quotidiano manifestum

festum est; a corpore hoc morbo laborante, *effluvia* quaedam exorta, corpori sano contagium transmittunt, similemque morbum impertiunt. Etsi haec *effluvia*, per aëra late dispersa, vim suam amittant; attamen iisdem in vestimenta similiaque spongiosa collectis, non tantum virus increfcit, sed hoc modo longe lateque vehi et concitari possunt.

Effluvia corporum sanorum, diu retenta, in locis male perflatis, et in vestimenta condensata, hominibus etiam sanis subito obiectis, typhum excitabunt; dum ipsi unde orta sunt, per vim consuetudinis, veneno intacti manent.

Eorum condensata *effluvia*, qui in locis angustis diu laborarunt morbis, quos paludum exhalationes, miasmata dictae, vulgo pariunt, scilicet, variis intermittentium speciebus, typhum quoque excitant. *Effluvia* etiam ex putridis animalium corporibus orta similes effectus edunt.

Haec *effluvia* primo sedantes exhibent effectus; quaedam, insultu primo, vim lethalem

lem statim exercent ; plerumque autem homines antea debilitatos afficiunt.

Calor vim nervosam praecipue excitat ; postquam vero corpus humanum calorem generandi potestatem acquisiverit, necesse est, ut aëre perfruatur, multum infra temperiem sanguinis, si modo sanitas rite conservanda sit ; multis quidem consuetudo dedit, ut sub aëre vivant prope temperiem sanguinis ; quum coelum mutantes transmigremus in aliud nativo vel assueto calidius, primo synochae ; postea vero, fibris laxatis, debiles et typho obnoxii fimus.

Aer humidus perspirabilem materiam, a pulmonibus et corporis superficie, minus integre quam sicciior aufert. Quare systematis partes fluidae tardius mutantur ; putredini pronae fiunt, debilitasque invadit.

Atmosphaerae mutatio, ex ficca in humidam, ejus rarefactionem saepissime comitatur, et ab ejus ad attrahendam et humiditatem dissolvendam incapacitate oritur ; et proinde minus quam antea corpora terrestria premit ; hinc sanguis cum minore momento

mento ad cor redit; stimulus a distentione oriens minuitur; et cor humorem circulantem minore impetu per partes systematis diversas impellit. Quoniam vero circulatio sanguinis est apprise ad energiam cerebri necessaria; ergo aëris rarefactio, humiditatem ejus comitans, languorem et debilitatem inducit, calore praesertim adjuvante.

Effluvium immediate ex corporibus volitans fanis haud agnoscitur pro causa typhi, donec in quibusdam corporibus spongiosis, nempe, pannis lanosis, accumuletur; forte in hoc statu permutationem aliquam ex fermentatione patitur; et prout calor et humiditas ad fermentationem promovendam pernecessaria sunt, fieri nequit quin ad effluviorum violentiam conferant; et proinde ad typhum malignum propagandum.

Frigoris in corpora inanimata effectus est, contractio vel coarctatio omnium earum partium, et gravitatis specificae augmentatio; similes edat effectus in solida animalium simplicia. Frigus solidis vivis mediocri gradu applicatum, viribus agit tonicis; actionem

nem quoque excitat vasorum ejus cui ad-
motum sit partis, et sanguinem illuc plenio-
re rivo trahit. Hinc febres a frigore solum-
modo orientes inflammatoriae sunt; sed,
quando infectio comitatur, tum syncho
originem dat. Frigus extremam vim habet
sedantem, praesertim cum in systema antea
debilitatum agat; primo languorem, tunc
soporem producit, postremo autem, vis et
cerebri energia penitus delentur; hinc, quam-
vis frigus modicum, cum primum applice-
tur, stimulat; tamen, in eo quod vim sedan-
tem et debilitantem possidet, ad typhum
praedisponit; haud absimili prorsus modo
ac liquores spirituosi et fermentati, ad ex-
cessum hausti, stimulant prima vice, sed
subsequitur debilitas.

Typhus maximo bacchatus est furore, et
maximas edidit strages, regnante annonae
penuria; nam fames, et deprimentia animum
pathemata, his inducta, systema debile red-
dunt; quare ad infectionem recipiendam
praedisponunt. Pauperes, tali discriminis
tempore,

tempore, haud munditiem colere possunt. Frigori quoque, humiditati, et omnibus quae frangere animos possunt, obnoxii sunt; et hi pervagantes cibi inveniendi gratia, contagionem secum advehunt propagantque.

Omne *ciborum* genus, quod stomachum debilitat, nempe liquores tenues et vapidi, aliquatenus totum debilitant systema; item omnes *evacuationes* immodicae, quales salivatio, diarrhoea, venaesectio.

P R O P H Y L A X I S.

Opinio vana, contagium longe lateque per atmosphaeram diffusum esse, in prophylaxi formanda, multis medicis impedimento fuit; quosdam homines in locis contagio vitiatis detinuit, dum alios salutem quaerere taediis et longis itineribus coegit. Attamen observationes recentiores perspicue demonstrant, contagium morborum malignorum, ex fomite vel nido, ad distantiam sexaginta pedum,

pedum, etiam per fenestram angustam, vix perflari; et homines intactos manere, in domiciliis suis, etsi nosocomia, quibus aegroti febribus malignis correpti tractantur, iisdem contigua sint, si modo communicatio abscindatur,

Putrida effluvia sedulo evitanda sunt; saltem haud antea iis nos offerre decet, quam gradatim assueti impetum eorum arcere possimus.

Procul amoveantur quaecunque systema debilitant; iis autem quae corroborant invigorantque uti oportet, scilicet cibo salubri et antiseptico, vino, exercitatione, balneo frigido, et aëre sicco.

Omnia fluida animalium, praesertim si circulatio languet, putredini proclivia sunt. Haec itaque perpetuo renovanda sunt, si modo corpus in sanissimo statu conservare velimus. At exercitatione non tantum tonus musculorum agentium augetur, sed totum systema eodem commodo potitur. Hinc exercitatione digestio promovetur, circulatio sanguinis excitatur, fluida putredini
prona

prona eliminantur ; salubria vero et nutrienda sanguinem inrant.

Tempestate aestiva balneo frigido uti, solidum simplex adstringit; solidi vivi tonum augmentat; laxitati, irritabilitati, et debilitati obstat; sordes abluit; excernentium ad superficiem promovet actionem; digestionem adjuvat.

Mirandos vini generosi effectus, in systemate invigorando et corroborando, nemo ignorat.

Medici quidam celeberrimi putarunt, *fumum* ligni flagrantis, sulphuris, cascarillae, et tabaci, multum valere in contagio eruen- do: Loci infecti quoque temperiem adeo mutatam, ut vita animalium existere non possit, in eodem contagio delendo plurimum posse. Acetum cum camphora calefactum, et in cubiculo infecto collocatum, iidem bene laudarunt. Verisimile autem est, exercitationem constantem, et mediocrem vini vel spirituum usum, nitorem summum, evitatis omnibus quae deprimunt animos, in prophylaxi maxime efficacia esse.

CAUSA

CAUSA PROXIMA.

Medici, ratione causarum remotarum, in typho excitando, non contenti, modum operandi in calido stadio gignendo, investigare tentarunt; et in eo tentamine causam proximam indagare conati sunt.

Typhus, pariter ac intermittentes, stadium frigidum, calidum, et sudorificum habet, sed minus distincta; et, quamvis causa occasionalis posteriorum sit miasma palustre, prioris vero, humana effluvia putrida; ambo tamen naturaliter, et semper fere, in operationibus suis, ad debilitatem producendam tendunt. Et quoniam intermittens saepe suam mutat formam, et haud raro in remittentem vel continuam vertitur; colligimus ergo causam proximam in utrisque eandem esse. Hinc prima febrium symptomata debilitatem indicant in diversis functionibus, praesertim vitalibus. Vis cordis minuitur,

et actio arteriarum extremarum quasi suspenditur.

Haec symptomata oriuntur ex effectibus quos sedans venenum infectionis in cerebrum vel in systema nervosum operatur.

In oeconomia animali, hoc lege sancitur, quod, quando pars quaevis magnopere debilitatur, tum oritur reactio; haecce debilitas indirecti stimuli vicem praestat, et adeo fit nifus ad causam noxiam expellendam; si nullus adesset praeter debilitatem stimulus, actio cordis, et arteriarum, uno eodemque tempore restituerentur. Sed actio cordis supra vim solitam in stadio calido surgit, antequam minimorum redditur actio vasorum. Ideoque resistentia non potest non esse in arteriis extremis. Symptomata cutis aridae, contractionis et palloris corporis, in stadio frigido, dilucide demonstrant, eorum hanc contractionem esse spasmodicam, quae, cordi resistentiam et stimulum indirectum praebens, calorem febrilem excitat.

PROG-

P R O G N O S I S.

Ex hac causae proximae descriptione inferitur, duas esse in febribus potestates, in systema agentes, quarum una extinctionem vitae minatur; altera autem inimicae obstat causae, et foras ejicere conatur.

Antiqui, et recentiorum multi, prognosin in febribus ducebant, comparisonem inter vires naturae et morbi intendendo. Sed distinctio inter salutaria et mortifera signa perdifficilis est; plerumque enim, in febribus, multa symptomata occurrunt, de quorum natura et indole, num ad vitam mortemve tendunt, incertum est; facilius ergo prognosin faciemus, ex iis quae in febribus evidenter mortem portendunt.

Potentiae nocentes in typho sunt, vel tales quae directe aut indirecte in systema nervosum agunt, et debilitatem mortemque inducunt, vel quae in sanguinem inductae putredinem in eo generant, quae tandem ut venenum sedans agit; in typho ergo, prognosis

nosus ducenda est ex iis symptomatibus quae vel debilitatem vel putredinem expriment.

Symptomata Debilitatem exprimentia.

Deficientia virium solitarum; in tergo decubitus; cruribus extensis, delapsus in lecto; tremor manuum, subsultus tendinum, et convulsiones. Insensibilitas stimulorum solitorum, nempe lucis et soni; surditas (sed hoc mediocri gradu symptoma salutare est.) Oculus fixus, visus duplex et indistincta ostendunt musculos tam debiles esse, ut neque oculos movere possint, neque ambos ad idem objectum convertere valeant; quocirca vice unius ex eodem duo percipiuntur objecta. Caecitas, coma, pervigilium, pathemata animum deprimentia; pulsus debilis, irregularis, vel tardus; frigiditas, contractio partium extremarum; deliquium ex minimo motu, vel ex erecta corporis positione oriens; respiratio difficilis et laboriosa, siue affectione thoracis locali. Vox debilis
aut

aut penitus amissa; magna nausea, vomitus, urina et foeces inscie elabentes; visciditas secretionum extrema, a membrana praesertim Schneideri; secretiones impeditae, et evacuationes colliquantes.

Symptomata Putredinem exprimentia.

Anorexia, nausea, et vomitus, eas omnes potentias quae debilitatem inducunt comitantur. In intermittentibus, ex consensu ventriculi extremis cum arteriis debilitatis, in typho ex tali consensu, vel putrida materia stomacho retenta, et stimulum indirectum praebente, exoriuntur.

Sitis immodica putredinem indicat, quia substantiae putridae in ventriculum receptae sitim generant. Diluentium, acidorumque appetitus, ut putredo dissipetur, vel ei occurratur, sapientiam in oeconomia naturali plane ostendit.

Sanguis putrescens texturam amittit suam; quando igitur sanguis e vena missus haud firme coagulat, pro symptomate putredinis in fluidis circulantibus ducimus. In talibus
casi-

casibus solida deveniunt praeter modum laxa; globuli rubri aliquatenus in fero dissolvuntur; et proinde facile inveniunt viam, per tenues etiam membranas, vel partes texturam minus firmam possidentes, ut per membranam Schneideri, et sese urina atque aliis secretionibus persaepe admiscant. Quando sanguis, sic dissolutus, in cellulas effunditur cuticulae, speciem macularum rubri lividi, aut fusci coloris, praebet; hae *petechiae* vulgo dictae sunt. Quando, sub tempus huius effusionis, et sanguine multum dissoluto, rumpuntur cellulae cutis, sanguinis effusiones *macularum* speciem induunt magnarum, vel linearum longarum *vibices* appellatarum. Quando serum sanguinis putrescit, fulvo gaudet colore; talem speciem quoque fert missum ab aegro morbo putrido laboranti, ut in febre flava Indiae Occidentalis. Exinde inferre possumus, hunc colorem flavum a putridi feri effusione oriri.

Faecum in canali alimentari acrimonia semper est in earum putredinis ratione; proinde, cum longum tempus in ultimo ferment-

mentationis stadio moratae sunt, intestina stimulant, et diarrhoeam producunt. Sed, in hac febre, diarrhoea haud semper putredini foecum proportionalis. Nam, si corporis superficies magnam a frigore patitur constrictionem, tum materia perspirabilis vadit per intestina, et diarrhoea exinde oritur; sed, si aeger mediocriter sit calidus, vel sudore colliquescat, alvus saepe adstringitur.

In tali dissoluta sanguinis crasi, fieri non potest, quin urina magnopere afficiatur; est colore rutilo, turbida, et haud raro sanguine commixta.

Harum atque aliarum foetor excretionum aliud dat putredinis indicium; qui circa aegrum maxime versantur, ex eo quod tali foetori assueti, vel animo parum attento sint, non sentiunt, donec summam fere attigerit hujus fermentationis gradum; attamen qui rarius huic expositi sunt, quanquam assueti in talibus dare operam casibus, facile percipiunt. Omnia haec debilitatis et putredinis symptomata raro aut nunquam simul occurrunt, in uno eodemque aegro; quapropter necessitas

fitas nos cogit, ad prognosin ex nonnullis, saepe ex paucis, struendam.

Haec contagia adeo potentia sint, ut statim necent; sed frequentissime debilitatem inducunt; quae adeo a paroxysmis febrilibus augetur, ut systema penitus collabatur: Nonnunquam fermentum putridum massae circulanti inducunt, quod tandem ut venenum agit; vel globuli rubri in sero sanguinis aliquatenus dissolvantur, ut in telam cellulosam facile effundantur, et illic ulteriori putredini subjiciantur; et haud aliter ac gangraena aut sphacelus necent.

In prognosi in typho facienda, magno nobis erit adjumento dierum criticarum, primo ab Hippocrate notatarum, et postea a multis doctis atque expertissimis medicis stabilitarum, observantia.

Ex descriptione febris jam tradita et perpen-
sa, atque ex mutationibus periodicis in
systemate notatis, infertur, aliquod inesse vel
causae inimicae natura, vel in ipsa corporis
constitutione, quod solutionem febris, uno,
potius quam alio tempore, efficit. Inter-
mittentes,

mittentes, vel quotidianae, vel tertianae, vel quartanae sunt. Sic in typho non solum adfunt exacerbationes quotidianae, sed a primo die ad duodecimum usque, tendere percipimus ad orisum, pari modo ac in tertianis ad periodos; ab undecimo ad vigesimum, quartanae periodum referre observatum est. Post hoc tempus, crises periodicae regulares haud notatae sunt.

METHODUS MEDENDI.

Indicationes sunt, 1mo, A superficie spasmodicum remove.

2do, Tonum systematis restaurare, et putredini obviam ire.

Indicationi primae respondent, *a.* Venaesectio. *b.* Diluentia. *c.* Sales neutri. *d.* Emetica. *e.* Sudorifica. *f.* Epispastica. *g.* Fermentationes. *h.* Opium.

a. Inter antispasmodica *venaesectio* maxime celebratur. Sed tanta relaxatio debilitasque sequuntur, ut in typho puro gravia

inde mala oriantur. Si frigus tantum praevaluit in morbo excitando, ut symptomata synochae oriantur, si aeger sit juvenis, firmus, et pleno habitu, sanguinis missio statim omnia levabit. Cautè vero uti oportet, ne, in spasmo solvendo, non tantum nos fallat, sed cum causis excitantibus conspiret ad morbum confirmandum. Si vero affluxus ad quandam partem sanguinem mittere hortatur, per cucurbitulas cum scarificatione, vel hirudines admotas, melius fit. In delirio phrenitico, capiti prospere admoveri possunt; ubi autem delirio se jungit pulsus debilis et depressus, eadem nil valent.

b. Diluentia. Aqua majorem partem massae circulantis format; humoribus omnibus excretis basin praebet; sanguinem fluidum reddit; per exhalantia facillime transit; ubi autem quantitate deficit, parte tenuiore transmissa, propter visciditatem et attractionem inter eam et partem crassiorem, reliquae difficillime transeunt. Aquosa itaque parte tunc non satis distendente, vasa extrema constrictionem spasmodicam retinent;

nent; aquosae vero partes renovatae vasa extrema distendunt, diaphoresin promovent, sitim irritantem adimunt. Putrida quoque materies a primis viis et a sanguine ejicitur.

c. Etsi fabricae animalis variae partes a nervis ita connectuntur, ut a nullo medicamento una pars multum affici possit, quin omnes effectum similem quodammodo sentiant; pleraque tamen ad unam partem, potius quam ad aliam, tendunt. *Sales neutri* effectum suum praecipue ostendunt in renibus, et exhalantibus in superficie; horum actionem renovant, spasmus solvunt; et, per consensum stomacho corroborato, nausea et vomitus evanescent. Per virtutem quoque antisepticam, in febribus multum valere possunt. Formati ex alkali et acido vegetabili jucundiores sunt, nec minus efficaces.

d. In febribus curandis, praesertim typho, *emetica* adhibere jamdiu mos fuit. Primo quidem tali debilitate stomachum afficiunt, ut eundem indirecte stimulent, et ad validas contractiones excitent; a quibus non tantum
stoma-

stomacho, sed etiam intestinis retenta ejiciuntur; ductus biliaris et pancreaticus ea ratione emulgentur, reliqua viscera agitantur, et expectoratio augetur. Actione fibrarum muscularium stomachi, necnon inde cordis et arteriarum majorum aucta, sanguis majore vi in partes extremas impellitur; et, propter consensum inter fibras musculares stomachi et vasorum superficiei, horum actio restauratur et spasmus amovetur.

Emetica tempore accessus adhibenda sunt, ut cum viribus medicatricibus naturae concurrant ad materiem noxiam ejiciendam. Datis emeticis paulo ante paroxysmum in intermittentibus, vel exacerbationem in continuis, priorum paroxysmum, posteriorum accessum, prohiberi inventum est.

Febribus jam productis, emetica saepe usui sunt, ut morbus vel penitus expellatur vel saltem levetur. Sed, quoniam emetica frequenter adhibita debilitatem adferunt, ideoque spasmus adaugent, doses vero nauseosae pleno vomitu diutius agunt; tales ergo saepe praeferendae sunt.

Quum

Quum nil nisi evacuatio stomachi a vomitu desideretur, vel magna debilitas adfit, ipecacuanha potior est. Quum vero nausea diu protracta opus sit, antimoniale datur, ut pulvis Jacobi, calx antimonii nitrata; sed, inter omnia antimonialia, tartarum emeticum locum primum tenet, tam facile solvitur, tam certe agit, tam prompte exhiberi potest. Hoc etiam usque ad nauseam exhibitum alvum solvit; praeter tartarum emeticum igitur, et clysmata, vix aliis laxantibus opus est in hoc morbo.

e. Medicamenta sudorem moventia actionem habent in febribus, spasmo superficiei directe oppositam; febres malignas quandoque levarunt, vel etiam profligarunt. Sed usus minime idoneus in causa fuit, quare multa iis objicerentur, scilicet, quum nimis stimulantia admissa, vel *aliter*, non satis diu protracta fuissent; quae minime stimulant et calefaciunt, ~~ut ex opio~~ ^{ut ex opio}, ipecacuanha, et tartari vitriolati larga parte commixtis, nempe, pulv. Doveri pharmacop. Edinensis, vel
potius

potius tartari emetici quantum excitet nau-
seam, opii modicae dosi adjunctum.

f. Epispastica parti cui admoventur plane
stimulum dant, qui saepe totum systema per-
vadit; sero autem effuso et emplastro ablato,
plerumque evanescit. Effusio facta, vasa
partis necnon profundiora laxando, in affec-
tionibus localibus commodissima est.

Praecipue vero agunt solvendo spasmus;
hinc usum habent in colica, et asthmate, etsi
procul a parte affecta admoveantur. Ab
hac virtute et consensu inter unam partem
cutis et omnes reliquas, spasmus ab una
parte ablatus, omnes quoque relinquit.

A systemate affecto conijcere licet, partem
cantharidum absorptam similes effectus ex-
ercere, ac si per os assumpta fuisset; itaque
epispastica, urinam et sudorem moventia, ty-
pho, etiam propter hos effectus, utilia esse.

Disputatum est inter auctores, ingenio et
peritia aequae insignes, quo tempore epispa-
stica utilissime admoveantur. Quidam, ut
Lindus et Pringelius, initio imposita com-
mendant, et optimos effectus se observasse

putant, praesertim contagio non perquam exitioso; verumtamen Doctor Donaldus Monro a talibus applicationibus tantum boni observare haud potuit.

Notatum est, epispastica, febribus incipientibus, vim reactionis augere; itaque tutius est ea differre, donec a dubitatione devi eorum stimulante liberemur. Si quando autem pulsus debilis fiat, et aeger langueat, ullo morbi stadio admoveri possunt; a stimulo nil timendum est; corroborant enim, et in superficiem humores impellunt.

In affectibus localibus parti dolenti, quantum fieri potest, vicinae imponi debent; ubi vero spasmus superficiei solummodo considerandus est, parvi refert cui parti admoven-
tur; si stimulo ingrata fiant, tempore remissionis matutinae capiti applicare convenit; cruribus autem, si stranguria evitanda est.

Huic malo facillime occurritur, emplastrum, quamprimum cuticula fuerit orta, amovendo; aegro interea bibente potiones diluentes, mucilagine abundantes. Idem incommodum camphora quoque antevertere dicitur;

dicatur; aut interne assumpta, vel externe
offi pubis formula linimenti admota.

g. Fomentationes, et calida lavatio, prae aliis
remediis quam minimum periculi secum affe-
runt, nisi nimis calida sint; nam supra tempe-
riem sanguinis humani raro admitti debent.
Antispasmodicam vim certe exercent, partem
cui admoventur laxant, et leniter stimulant.
Simili modo totum systema quodammodo af-
ficiunt, somnum quietum adferunt, irritatio-
nem sedant; secretionem cuticularem impe-
ditam restituunt, et sudores colligantes re-
primunt; leni stimulo frigidos calefaciunt,
desperantes exhilarant; adeo corroborant,
ut postea aegroti facile toro residere possint,
qui antea ab eodem sublato animi deliquio
affecti erant. Quidam medici totum corpus
immergere suaserunt; sed, quoniam aegro-
tus agitationem tam aegre fert, et multa
propter incommoda, haec methodus fere
negligitur; pediluvium et fomentatio crurum
pedumque praeferuntur. Posterior potior
est, facile enim adhibetur, et nec inquietu-
dinem nec motum aegroti requirit. Ni-
si

fi vero in spatium horae protracta sit, nil valet. Observatio facile docebit, utrum aeger bene ferat, et commoda optata inde trahat; aliter enim omittenda est.

b. Opium inter antispasmodica eminet, et, ni stimulo praeditum sit, multum in febribus prodesset. Propter actionem incertam, in febribus continuis curandis raro adhibetur; saepe vero, ut symptomata quaedam levantur vel corrigantur, ut etiam in curatione intermittentium, quibus, post aptas evacuationes, incipiente frigore vel calore, utiliter dari potest. Ex tali hujus usu symptomata totius paroxysmi levantur, duratio contrahitur, humoribus ad summam cutem pulsatis, sudore leni universoque inducitur.

Ut opium in typho utile fiat, quae sequuntur notanda sunt. Parca dosi stimulat et exhilarat; larga vero sedat et spasmus solvit. Ergo, febre jam protracta, et animis multum depressis, adhiberi potest; Pringelius etiam initio post emetica feliciter dedit. Quum irritabilitas et convulsiones a debilitate oriantur, opium, propter vires sedantes,

et antispasmodicas, praecipue indicatur. Diarrhoeis pertinacibus et colliquantibus, quae saepe hanc febrim comitantur, apte respondet.

Camphora a quibusdam medicis insignibus celebrata est; dicunt enim sudorem elicere, spasmus solvere, et somnum suadere in febribus ubi opium expectationem fefellerat; alii autem de utilitate ejusdem opinionem ancipitem tenent. Anne vires ejus antisepticae utilem reddant, ubi putredo invasit?

Moschus, in tendinum subsultu, singultu, stomachi contractionibus, et aliis spasmodicis affectibus commendatur. Pringelius, post quartum vel quintum diem hujus febris, dedit, dosi granorum viginti quinque; alvum ducere, sudorem movere dicit; febrim vero ad diem decimum septimum protractam esse confitetur.

IN-

INDICATIO SECUNDA,

Debilitati et putredini obviam ire.

Huic indicationi respondent, *a.* Frigus;
b. Cortex Peruvianus; *c.* Vinum.

a. Omnia corpora cui admovetur *Frigus* condensat; fermentationi directe occurrit; ergo antiseptica vi gaudet; stimulantibus, sedantibus, et tonicis viribus corpus vivum afficit; itaque in typho jam protracto apte adhibetur, et remedium se praebet maximi momenti.

Quoniam frigus inter causas febrium excitantes principem locum tenet, debilitatem inducendo, et superficiem adstringendo, in nulla febre adhiberi debet, quum horror vel tremor adsint; calore vero febrili aucto, apte admovetur; aucta enim potestate calorem generante in febribus, frigore opus est intensiore, quam quod sanitati accommodatum invenimus, ut remedium afferat.

Propter virtutem antisepticam, aer frigidus his febribus adhiberi debet, ut systema
putredini

putredini proclive emendet, effluvia a corpore emissa minus maligna reddat. Tonum solidi simplicis augendo, debilitati, et inde ortis laxitati et putredini, occurrit; eodem consilio non tantum aër frigidus, sed balneum frigidum tentatum est.

Potio frigida propositis sub aëre frigido jam memoratis respondet; porro in stomachum descendens stimulat, et spasmus auferit ab exhalantibus; unde humores copiosius expellere ea cogit, adeoque sitim compescit. Tonum intestinorum, totiusque fere systematis auget; actione cordis aucta, pulsus plenior et fortior fit, perspiratio lenis inducitur; putredo viarum primarum reprimatur. Quum vero inflammatio adfit, vitanda est. Quantitas aegri desiderio permittenda, et id genus, quo sanus praesertim utebatur, plerumque commodissime eligitur.

b. Cortex Peruvianus adstringente, tonica, stimulante, et antiseptica virtute abundat. In curatione intermittentium, tonicas vires praecipue exercet in nervos stomachi; unde totum systema, praesertim vasa extrema afficit;

cit; adeoque debilitati occurrit, qua spasmus et actio aucta fundamentum habent. Et si contra putredinem et debilitatem, ut in typho, recte detur, ubi tamen diathesis phlogistica praevalet, plerumque nocebit; incipiente ergo febre raro adhiberi debet; si autem remissio aperta sit, ut in initio typhi saepe accidit, dare saluberrimum est; corroborat, exhilarat, reditum anticipat. His casibus solida forma datus, et larga quantitate, si ferat aeger, et paulo ante accessionem, valentior est.

Quum primum symptomata putredinis evidenter appareant, remedium efficacissimum est; tunc fibris muscularibus tonum restituit, putredini massae communis obstat, animos erigit, et delirio ablato somnum invitat; his casibus tali quantitate dandus est, ut nec multum stimulet, nec calorem febrilem magnopere adaugeat.

c. *Vinum*, inter omnia medicamenta quae animos erigunt optimum, et quae stimulant tutissimum est. Mentem exhilarat, dolorem et irritationem aufert; larga quantitate insigni modo sedat; sed, propter virtutes stimulant,

lantes, refocillantes, et antisepticas, praesertim adhibetur in typho.

Spiritus ardentes easdem proprietates majori gradu habent; sed etiam aqua diluti tantum stimuli retinent, ut cum vino comparari non possint. Propter vires eorum antisepticas, aqua diluti, deficiente vino, adhiberi debent; quaedam vina spiritu ardente commixta, purioribus, scilicet Gallico rubro, et Rhenano, inferiora sunt.

Quoniam vinum stimulat, initio febrium parce dari oportet; quum vero potestates sedantes et septicæ praevaleant, tutissime et commodissime exhibetur. Tunc a stupore, anxietate, et delirio maniaco excitat; tendinum subsultum dimovet, irritationem mitigat, et somnum suadet.

Vino adhibito, observandum est, quomodo pulsus et systema nervosum afficit; si pulsus nimis tardus frequentior, vel nimis frequens tardior fiat, deliriumve demulceatur, adhibere bonum est; si autem hi felices eventus non sequantur, e contrario delirium augeatur,

augeatur, et oculi feroces appareant, omitti debet.

Quantitas idonea a symptomatibus et aegri consuetudine dijudicanda est. Multae librae quotidie datae sunt, et cum eventu prorsus felici, plerumque tutissimum et jucundissimum aegro videtur aqua dilutum; ubi autem larga quantitate opus est, dilutio vix admittenda est. Quum symptomata usum ejus indicent, alica vel panada commissum dari debet.

Ut putredini et debilitati occurratur, ulterius observare licet, non tantum conclave puro frigidoque aëre perflari debere, sed omne quod putrida effluvia retinere potest, sedulo amovendum esse. Lintea lecti et corporis saepe mutanda sunt; jucunda aromatica quaedam per cubiculum dispergere convenit.

Gangraena partis cujuslibet in hoc morbo perraro periculosa est: Si vero ex ea discrimen appareat, ad vinum et corticem perfugimus. Paralyfi extremarum partium obviam itur frictione; et, si alvus adstricta sit, laxantibus, quae stimulantem et antisepticam

4° D E T Y P H O.

cam vim ferunt. Victu plerumque acefcente, exercitatione in aëre sereno et temperato, cortice Peruviano, atque usu vini modico, curatio perficitur.

F I N I S.

